

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՈՆ.—Անամուրի (Ատանա) գայ-
մագամ անուանուեցաւ Էպոքէմայի գայ-
մագամ Մուսթաֆա Նիւթի պէյ: Աւրաթ-
հիսարի (Սելանիկ) գայմագամ՝ Բէրբէի
գայմագամ՝ Բէմալիտի տիկն էֆ: Արուսի
գայմագամ՝ Մէնէլիքի գայմագամ Սիւլէյ-
ման Բեանի էֆ: Երբ յայտնուեցան իւր-
հասկալութեան պաշտօններէն Ռեւի-
պէյ: Բէրբէի գաւառակի միւթնարքի
անուանուեցաւ Էմաթի միւթնարքի
Խորհրդի պէյ: Բէմալիտի (Մանսուրի)
գայմագամ՝ Էմաթի նախորդ գայմագամ
Սիւլէյման Նիւթի էֆ: Բայալարի գայ-
մագամ Ֆիւրկանի գայմագամ Մուսթա-
ֆա Շէլքէմ էֆ:

ՊԱՏՈՆԱԿԱՆ.—Բ. Կարգի Մէնիտի
պատուական տրուեցաւ Սպարապետու-
թեան թղթակցութեան գիւմարի քարտու-
ղարներէն Նանի էֆէնտիկի և Պոստ ա-
ւարտական դաստիարակման նախկին
քարտուղար Պ. Սթէպանով:

Դ. Կարգի Մէնիտի քարտուղարացաւ
Պ. Ժիւլ Օկրաթ Միստի և Բարդի ոս-
տիկանութեան քննիչներէն Պ. Պաշէնի:

ԶԻՄԻՐԱՄ.—Լիւթաթի ոսկի շքադրամ
տրուեցաւ Կայս. Պալատին նորոգե-
թեան գործատան գծադիրներէն Պ. Մա-
նիսի:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ

«Շաքաթ իրիկուն, գերմանական դոր-
ձակատար Պառնի ֆոն Վալենշայմ Կայս.
Պալատի հրաւիրուելով ճաշել լիւթի, չորս-
հաւան Կայս. արտօնութեան վրայ ոչ-
պաշտօնական վեճ. Սուլթանին ներկա-
յանալու պատիւը ունեցաւ»:

ՄԵՄԵ-ԿԱՐԳԻՍ Բարձր. Սախա փաշա՝
որուն համար քանի մը օրերէ ի վեր կը
դռնէր թէ տար ըլլալուն պատճառով
տունը կը մնայ, արդէն իսկ սպաքննուած
ըլլալով, չարաթ առաւօտ Կայս. Պալատ
դիմաց, իր հիւանդութեանը առեւն վեճ.
Սուլթանին կողմէ ցոյց տրուած Կայս.
հոգածութեան համար չորսհաւանութեան
յայտնելու նոյն չարաթ օրը, Կայս. Պա-
լատին վերադարձին վերջ, Բարձր. Մեմ-
եպարսը զնայ Բ. Դուրը, իր պաշտօ-
նանդին:

Հիւսիսային երկաթուղու ինքնատէ կա-
տարուած հանքանակութեան գումարը
հասաւ 55,376,084 զրլ:

ԸՆԴՆՉ. ՄԱՍՍԱԿԱՆ.—Կայս. Իրաւէ մը
հրամայած է մինչեւ տարւոյն վերջը բո-
լոր ամակալները վճարել կտուրաւա-
կան պաշտօններուն:

ԴՈՒՍԻՍԻՍ Կայս. Պալատին առեւն լու-
րեր կ'ըսեն թէ նմանը չափանուած կեր-
պով ստակալ տաք մը կը տիրէ հոն այս
առիթով:

ԱՆՏԵՍԱՆ Կարթուս միջոցին, մայրու-
քադարին առեւարական հրապարակին
վրայ խառն և կակուղ ցորեններու գիւ-
ները մեծ փոխադրութեանը չենթար-
կուեցան: Կարծի ցորենը քիչ մը բարձ-
րացաւ:

ՀՐԴԵՆ.—Շարաթի գլխի ժամը Ծու-
կիտին Պէշիքթի, 10—11 ամսանոց արեւ-
ցան ու չորս հատ ալ ինքուեցան: Հրդե-
հին վարը փութացած էին շատ մը բարձ-
րաստիպան պաշտօնականներ և հրամաններ
կուտային, հրդեհին վարչական մը առաջ
մարտի մասին Հրդեհին ծագումը լսե-
լով, վեճ. Սուլթանը իր կողմէն զրկած էր
քանի մը թիկնապահներ:

Կայս. Իրաւէ մը հրամայեց այս
հրդեհին մէջ վնասուողներուն մէջ ցանկը
պատրաստելով Կայս. Պալատ մատուցա-
նել:

ԻՄԱԹԱՎ ԳՂԻՆ ԵՒ ՁԵԹԻ ԱՌԵՒԻ-
ՏՈՒՐԸ.—Ասիէ առաջ, Մայթայի օտմ.
հրապարակին մէջ տեղեկագրին վրայ բա-
ւական ինքիդ կըտա թէ, ինչու համար
Թուրքիոյ վաճառականները չեն ուզեր
ձիթապտուղի առեւտուրի մէջ մտնել Մալ-
թայի հետ, ուր անպարզը Բաւալազըն
մնացած ըլլալով, անոնք միայն լայնօրէն
կը գործեն Այս պարագան վերջին անգամ
խնդիր կըտա Առեւարակման Սենեկին առ-
ջեւ և կարգ մը խորհրդակցութիւններ
վերջ կարգուող որոշումներ տրուեցան, ու-
րոնք սակարկ տակաւին Հրապարակուած
կը մնան:

ԹՈՒՐԻՔԻՆՈՅ և Պալատի ու Արեւ.
Բուսիքի մէջ արտադրութիւնը ու նե-
րածուները հետեւեալ պայմաններուն
համաձայն պիտի կատարուին: Թուր-
քիայէն Պալատի և Ար. Բուսիքի ու
փոխադարձաբար այս վերջիններէն Թուր-
քիա ներածուող ներքին ապրանքներուն
ու արտադրութիւններուն տեղի վիճակ-
գիրը (Certificat d'Origine) կըտա կողմերէն

ալ, մաքսային վարչութիւնները պիտի
տան: —Կաշի, եղջիր և ոսկորի նման
կենդանական չգործուած արտադրու-
թիւնները պիտի ընդունուին առողջագա-
հական վկայագրին և տեղի վկայագրին
ներկայացուելով, առանց առեւարական
ներկայացուցիչներու ստորագրութեան
պէտք տեսնուելու: Միայն թէ, երկուս-
տեք իշտ ապրանքին հասած մաք-
սատան մէջ, առողջագահական և տեղի
վկայագրները տուող առողջապահական
քննիչին և մաքսային վարչութեան ստա-
րագրութիւնները պիտի ճշգրտեն: Պալ-
կարի և Արեւել. Բուսիքի մէջ ար-
ուած վկայագրները Թուրքիոյ մէջ
և Թուրքիոյ կողմէ արուած վկայագր-
ները առջի երկու երկրներուն մէջ, թըղ-
թագրով կամ արձանագրութեան ո՛ր և է
տուրքէ դերծ պիտի մնան: —Թէ՛ Թուր-
քիայէն, թէ՛ Պալատի վկայէն և թէ՛ Արեւ.
Բուսիքի տրուած յիշեալ վկայագր-
ները Թուրքիոյն ու Ֆրանսիոյն տպուած
պիտի ըլլան:

ԼԵՄԱՆ ՀԱՆՐԱՄԻՆ ԴԱՏԱ.—Շարաթ
օրը ժամը 4-ուկէսին Կ. Պոստի եղեռնա-
գատ առեւնին առջեւ տեսնուեցաւ հան-
գոցեալ Լէման հանրի ամուսնինին Իս-
րայիլի չորրորդ դատաւարութիւնի Այս
դատին առթած արտադրութիւնը հետաքը-
րութիւնը, նորէն անագին բազմութիւն մը
խնամ էր դատարանին մէջ, ինչորին
կենսական կէտը, այսինքն Լէման հանրի
իր հօր հետ հաշտուած թէ արդարած ըլ-
լալու պարագան, նորէն շոշախուեցաւ
այս չորրորդ դատաւարութեան մէջ, ու
ամբաստանեալը, Բարդի, կրկին ու կըր-
կին պնդեց թէ.

—Հայրը աղջկանը հետ հաշտուեցաւ:
Դատաւարութիւնը այս անգամ չատ
երկար չտեսեց, որովհետեւ վկաներէն մեծ
մասը բացակայ էր: Այն առեւն, նախա-
դարձը՝ Հիւթի պէյ, ժամը 6-ին դատաւա-
րութիւնը վերադարձած յայտարարելով ը-
սաւ թէ յետաձգուած է յուլիս 18-ին:

ՄԵՆԴԱՐԵՍԱԿԱՆ հիւանդութիւններու
յատուկ հիւանդանոց մը պիտի բացուի
Կայս. Բժշկական վարժարանին մասկա-
րաձութեան ուսումիք Պէշիք Էմաթի փա-
շայի կողմէ: Այս հիւանդանոցը պիտի ու-
նենայ առ նուազը քան անկողին, և
պիտի պարունակէ Ա. Կարգի օրական 40
դրուանոց, Բ. Կարգի 30 դրուանոց և Գ.
Կարգի օրական 20 դրուանոց անկողիններ
Հէթիքի Կայս. գործարանին մօտերը
առուի մասնաւոր գործարան մը պիտի
հաստատուի:

ՎԵՆ. ՍՈՒԹԱՆԻՆ Թիկնագահներէն
Թուրքիոյ փաշա, որ Գարաապի Միւրթ
իշխանին ամուսնու արեւմտեան Զէնթին
դաջած էր, յուլիս 3-ին մեկնել է նոյն
քաղաքէն, զէպի Պոլիս, Գաթթուսի ճամ-
բով:

ԻԶՄԻՐԻՆ կը գրեն թէ, նոյն քաղաքին
անդիտան ընդհանուր հիւպատոսը Պ.
Բուսիքի պէյ զիջ մնացել է որ, անցեալ
կիրակի օրը, իր ամբողջ ընտանիքով միա-
օին, ծովամոյն անցաւ: Պ. Բուսիքի
պէյը պէ՛ Բորաթի և Էր Գանուի երեք դու-
ղազնացութեան պատճառաւ, նոյն կիրակի
օրը ընտանիքին հետ առաջագատուող նա-
ւակ մը կը նստի ու կը սկսին պատիւ
ծովածոցին մէջ Բայց յանկարծ ստակալ
անձրեւ մը կը սկսի տեղալ, Զուրը կը
վերցնին և ընկղմուծ մը անխուսափելի
կը գտնայ: Բարեբաղդաբար նոյն միջոցին
վրայ կը հասնի Զաֆարի չորսհաւանային
ընկերութեան կիսի Պաղէք չորսհաւան, ու
րուն նաւակետը անմիջապէս կը կեցնէ
զայն, և փութով օգնութիւն կը հասցնէ
արկածեալ հիւպատոսին ու ընտանեացը,
զանոնք իր չորսհաւան մէջ ալ առնելով:
ՊՐՈՒՍԻԱՅԻՆ հետեւեալ լուրերը կը հա-
ղորդուին:—Բաղադրու առեւարական դատա-
րանին նախագահը Այի Վէհի պէյ, նոյն
պաշտօնով Լաթիքի փոխարեւած է:

* Հակառակ օդերու յանկարծակեան
փոփոխութեան, որոնք չատ վնասներ
կը պատճառեն այս տարի չորսհաւանութե-
ան, բերքը դարձեալ գոհացուցիչ կըտա:
Մինչեւ հիւսիս 1,500,000 քիլոքրամ կողով
մասն առեւտուրի մէջ:

* Անցեալ շաբթու, երկրաշարժի եր-
կու թեթեւ ցնցումները զգացուեցան քա-
ղաքի մէջ:

* Յուլիս 2-ի օրը Մուսանիայէն եկող
ապրանքային կատարումը մը գիծէն կտա-
Քորուի մօտերը Վայրաշարժը բոլորովին
զուրկ եղաւ երկրաշարժի իսկ վարին-
ները իրարու վրայ ինկան ամբողջ: Եր-
թեւեկութիւնները երկու օրեր ընդհատ-
ուեցան: Նոյն իրիկունը Պրուսիա եկող
ճամբորդները կառքով ճամբորդեցին:

ԵՐՈՒՍԱԿԱՆ ԶՈՒՆԱՅ ՊԱՏՐԱՐ-
ԲՈՒԹԻՆԸ.—Երուսաղէմի Գունաց
պատրիարքութեան վարչական և երեւ-
տական բարեփոխումը վերջապէս կար-
գատուեցաւ: —Կընդ Մեկիսիքի, երու-
սաղէմի Գունաց պատրիարք Գ. Տամիա

նոս, իր պաշտօնատեղին դառնալուն, վեց
անգամներ ըստ կարգի խառն յանձնա-
ժողով մը կազմելով, նոր կանոնադր մը
պատրաստեց այն երկու ճրագիրներուն
հիման վրայ, որոնք խմբագրուեցան Պա-
րիսիցի Պոլիս գտնուած միջոցին: Նոր
կանոնագրութիւնը ընդունուեցաւ Երու-
սաղէմի Ս. Սինոդին կողմէ, քանի մը
թեթեւ փոփոխութիւններէ վերջ:

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԶՈՒՆԱԿԱՆ ՆՈՐ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ.—Յունական չորսհա-
ւանին նոր ընկերութիւնը, որուն գլխաւոր
կայանն է Շիրա, մտադիր է չարաթա-
կան երթեւեկ մը հաստատել Պիրէոսի եւ
Քէօսի միջին միջին, Կ. Պոլսի, Պալատի
և Վաշնիքի միջին:

ԱՐՈՒՆԱՍԱԿԱՆ ԴԱՏԱ.—Յաւալիկայ
հոյակապներին, Աթէնքի մէջ պիտի սար-
քուի միջազգային արուեստահանգէս մը:
Արուեստահանգէսը տեղի պիտի ունենայ
Զարինին եւ մասնաւոր զգեականութեւ մէջ
Պիտի առեւ երեք ամիս ու պիտի պարու-
նակէ հաւատարմութիւն, առեւտուր, ճար-
տարաբանութիւն, գեղարուեստները, առող-
ջապահութիւնը, նաւարկութիւնը և երկ-
րագործութիւնը: Արուեստահանգէսին մաս-
նակցելու համար պէտք է մինչեւ 16/29
օգոստոս ընել մէջնայայտագրութիւն: Քըն-
նիչ մասնախումբը միջազգային և Մալ-
թիքի գոցելու համար, իւրաքանչիւր քա-
նակունի մէջրի փոխարէն 100 տարիսով
(օտարներու համար ոսկի ֆրանք) առաք-
մը պիտի առնուի: Քանի մը դատաւարի
հոգաբարձին ձրիպաշտ պիտի ընդունուի,
10 տարիսով առաքել մը վճարման փոխա-
րէն: Կազմակերպիչ յանձնաժողովը կազ-
մուած է երկու ուսուցչապետներէ և
հանգային երկրաշարժի մը:

ՅՈՒՆԱՅ Պատրիարքը Միսոգի և Խառն
ժողովը քանի մը անգամներու հետ ուր-
աթ օրը Մեմ-Կարգի երթալով քննեց Բիւն-
թիւր-Բալաս Օթէլի շէնքը, որ ինչպէս
յայտնի է, յունական օրանոցի մը պիտի
փոխուի:

ՍՊԱՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՆ ԲՆԴ՝. պի-
տոյնց պաշտօնատան տնօրէն ֆէրիք Սախ-
փաշա մնաւ:

ՀԱՆԻՔԻ մը չափազորման համար երբ
խնդրագիր մատուցուի, յայտնի է թէ
պաշտօնական կը զրկուին խնդրող ա-
ռարկի հանքի մասին քննութիւններ
կատարելու: Ձեռնհաս պաշտօնատուը
որոշեց որ այս կարգի քննիչներու ճամ-
բու ծախքը նախագահներու վարչական
ժողովները հայթայթեն, ու այս մասին
հրահանգ խնդրեց Մեմ-Կարգի քննիչին
ԱՐԿԱՄ.—Ուրաթ իրիկուն Պէշիքի
մօտերը բնագործ մը տեղի ունեցել է
ճոյնարէ եկող քար ընդդած կառախումբի
մը և Պէշիքի մեկնած ճամբորդի շո-
ղեկապէ մը միջեւ երկու մարդոց ու-
ղեր ճմուրէ և 6 հոգիներ ծանրապէս
վիրաւորուել են:

ՄԱՐԿԱՎԱՐԱԿԱՆ զերմանական հիւ-
պատոս Պ. Շուլէր երէկ առաւ Պոլիս հա-
տաւ:

ԷՏԻՐԵՆԻ ֆրանսական և ուսական
հիւպատոսները Պոլիս եկան
ԿԱՅՄ. ԲժՇԻ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ, ընդհ.
քննութիւնները տարտեսցան:

ՍՈՒՍԻՆ մէջ հաստատուելիք արուես-
տագիտական վարժարանին ինչպատ ար-
դէն իսկ 3000 ֆրանս, ոսկի հանգանակ-
ուել է:

ԵԱՌՎԱՅԻՆ մէջ, այսուհետեւ ամէն
ուրաթ օր տօնախմբած տեղի պիտի ու-
նենայ:

ՍՊԱՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Նիւթային
պահականոցին պիտի փոխարինուի Հաճի
Արթին յունարէն նախկին մը կը ստանայ,
որուն մէջ 500 ոսկի կը պահանջեն իրմէ:
Հաճի Արթին անմիջապէս խնդրել կ'ի-
մացնէ ստորկանութեան և իր յաջորդի
ձեռնարկել պահանջումը ընող Տիմիթի
անուն ներդասարգը:

Ա Ձ Դ

ԱՅՔ. ԿԵՐԵՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ
Այդ. Կեղծական վարժարանին խա-
մակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ՛ վար-
ժարանին վերաբացումը տեղի պիտի ու-
նենայ յառաջիկայ Սեպտեմբեր 2, Բ, օր:
Այն ծնողները և պաշտօնականները որոնք
կը փափաքեն իրենց զաւակները դրկել
կեղծ վարժարանի, կը հրաւիրուին, ամէն
մը մինչեւ կէս օր, զի միայն վարժարանին
ընդհ. հակող Գանդի էֆ. Բարունակեանի,
արձանագրուելու և ընդունուելու համար
մտիք քննութեանց ծրագրերը:

Մոյիք. քննութիւնները պիտի կատար-
ուին ցարուր կիրպող, յառաջիկայ օգոս-
տոս 27 Դ. և 28 Դ. օրերը:
Ի պիտի քննադատուեան
Անեմապիւր Անեմապիւր
Ս. ՄԱՐԿԱՆԵՆ ԹԱՄԻՆ
Կայսր 26 Յուլիս 1902

ՔՐՈՆԻԿ

Ինչպէս գրեցինք արդէն, պատրիար-
քական Փոխարէնը Սրբազան քննութիւն
մը բացած էր այն դաշնակցական ա-
րարքներուն նկատմամբ որոնք անցեալ
երկուշաբթի տեղի ունեցան Բերայի Ս.
Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, պատի օր-
նութեան միջոցին Փոխարէնը Սրբազանը
այդ մասին յանձնարարած ըլլալով Բերայի
Թաղ. Սրբազանին որ ինք ալ իր կողմէ
քննութիւն մը կատարէ, յիշեալ Թաղ.
Սրբազանը կատարած է այդ քննութիւնը
և պատրաստած է տեղեկագիր մը զոր
այս օրերս պիտի մատուցանէ Պատրիար-
քարանին Այդ տեղեկագրին համար կ'ըսեն
թէ պատի առթիւ ծագած գայթակղու-
թեանց պատասխանատու կը նկատէ
Մար. Եկեղեցւոյ Պաշտօնական Դեղք քա-
հանան Մինք ալ արդէն առաջին օրէն
նոյնը ըսինք այս սխալներուն մէջ, Պա-
քարան քաջանայ առանց տեղեկութիւն
տուած ըլլալու, իր ծախքը եկեղեցի բե-
րել, ու նախապէս պատի օրհնութեան
ամէն կարգադրութիւն ըրած անձէ մը
առաջ իր պատիւ ընել փորձելով վեճի
պատճառ եղեր է: Այս կարգադրութեան
կը յանդի Բերայի Թաղ. Սրբազանին տե-
ղեկագիրը, ինչ որ բուն իսկ իրականու-
թիւնն է:

Մ

Երէկ, Պէշիքթի մէջ տեղի ունեցան
Թաղ. Սրբազանի ընտրութիւնները, նա-
խագահութեան Գնէլ Մ. վարդապետ
Գալէթեարեանին Թաղին 321 ընտրող-
ներէն 221ը միայն մասնակցեցան ընտ-
րութեան, 114ը նամակով և 107ն ալ
անձամբ: Ահաւայտ արդեւքը.—Բուսի-
նեկու յարաբանակ առեւտրութեանը ընտ-
րութեան Տարք՝ Տրգատ պէյ Տատան
204 քուէ, Տրքի. Բիւսան 185, Զինու-
Հիւստան 180, Յակոբ Սարափեան
172, Յովհաննէս Ալալիճեան 167, Մալիկ
Սարափեան 154, Դանիէլ Հանիճեան
146 և Բարսեղ Կիւլպինկան 116 քուէ:
Մնացեալ մէկ անդամին ընտրութիւնը
պիտի կատարուի յառաջիկայ կիրակի
Այդ ընտրութեան թիկնածու են Տարք
Զոօն Սարափեան և Գալուստ Աթ-
լեան որոնք երկուքն ալ համամասն
կան մնացել, տալով 90 քուէով, և
երկուքն ալ 87 քուէով:

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսական ընտրու-
թեան պատրիարքական պատուիրակ
Կիւօրի քննան Մովսէս Կալիկոսոս օր Պո-
լիս կը գտնուի՝ չարաթ և երէկ այցե-
լու ընտրութեան և Պատրիարքարան, Երեց-
եան Սրբազանին, ինչպէս նաեւ ուրիշ
խորհրդարանական եկեղեցւոյաններու: Կը
յուսացուի որ Կիւօրի քննան Կալիկոսոս
յառաջիկայ շաբթուին վերջերս մեկնի
Առանա, անմիջապէս ընտրութեան գործո-
ղութեանց ձեռնարկելու համար:

Վանայ մեր թղթակցին. — «Վերջերս
տեղապահ Հայ Բողոքականներէն Շարժեան
կերպար մեծ մայրը մեռաւ: Այդ 110 տո-
րեկան պատուը իր վերջին ճգնաժամին
կանչել է իր եկեղեցւոյ քահանայինը:
Տ. Սրբազան և բոլոր Լուսաւորչական եկե-
ղեցւոյ օրինաց՝ իր մեղքերը խոստովանե-
լէն յետոյ հոգաբարձութեան տներ է և
յառաջանալ խնդրել է նոյն քահանայինը
որ չըլլալ թէ իր թոռները զինքը Բողո-
քականաց գերեզմանատունը թաղեն, այլ
իր սիրելի եկեղեցւոյն դիմել Միւս օր
օլաւորել իր հոգին Կալանդէ և իր թու-
ները հակառակ իրենց մեծ մօր փափա-
քին՝ պատուելին հանգստանալու համար:
Երբեք անպատեհ զոգող մը պատրաստեն
և Բողոքականաց գերեզմանատունը կը փո-
խարեն: Մեր քահանայները, ամէն լաւ
լինալով վերջ միայն կ'իմանան խնդիրը
ու թաղելու քանի մը փորձեր կ'ընեն ետ
գործնելու ըրել իր օրը: Ասոր վրայ գոր-
ծը առաջնորդարանին կը ձգուի Գեր-
Տ. Սրբազան վրդ. յատուկ նամակաւ
պատուելին պատանին զիակը կը պա-
հանջէ Պատուելին «Եւ չեմ խոստում»:
Շարժեանները գիտեն», ըսելով օձիքը կ'ա-
ղաւթէ: Այս վերջիններս ալ կ'ըսեն թէ
մեծ

